

ข้อบัญญัติ

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกอมเกาะ
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ๒๕๕๙

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกอมเกาะ
อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกอมเกาะ

เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

พ.ศ. ๒๕๕๙

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกอมเกาะ ว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกอมเกาะโดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกอมเกาะและนายอำเภอเมือง จึงตราข้อบัญญัติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกอมเกาะ เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกอมเกาะตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้ว ในข้อบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัตินี้

“การเลี้ยงสัตว์” หมายความว่า การเลี้ยงสัตว์ในสถานที่เลี้ยงสัตว์

“การปล่อยสัตว์” หมายความว่า การเลี้ยงสัตว์ในลักษณะที่มีการปล่อยให้อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์ รวมทั้งการสละการครอบครองสัตว์

“สถานที่เลี้ยงสัตว์” หมายความว่า คอกสัตว์ กรงสัตว์ ที่ขังสัตว์ หรือสถานที่ในลักษณะอื่นที่ใช้ในการควบคุมสัตว์ที่เลี้ยง

“เจ้าของสัตว์” หมายความว่า รวมถึงผู้ครอบครองสัตว์ด้วย

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชน และประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกอมเกาะ

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๕ เพื่อประโยชน์ในการรักษาสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิ่น หรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ ให้พื้นที่ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกอมเกาะ เป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ดังนี้

- (๑) ปลา
- (๒) ม้า
- (๓) ลา ล่อ
- (๔) โค
- (๕) กระบือ
- (๖) สุกร
- (๗) แพะ
- (๘) กบ
- (๙) กวาง
- (๑๐) ห่าน
- (๑๑) เป็ด
- (๑๒) ไก่
- (๑๓) สุนัข
- (๑๔) แมว
- (๑๕) งู
- (๑๖) จระเข้
- (๑๗) นก

(๑๘) สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าซึ่งได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้

(๑๙) สัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคหรือมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยหรือเป็นอันตรายต่อประชาชนตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดประเภทและชนิดสัตว์ที่ต้องควบคุมการเลี้ยงเพิ่มเติม ทั้งนี้ โดยอาจควบคุมการเลี้ยงเฉพาะในเขตท้องที่หนึ่งหรือเต็มพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกอมเกาะ

ข้อ ๖ ห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ตามข้อ ๕ ในพื้นที่ซึ่งเป็นหรือทางสาธารณะ เช่น ถนนสาธารณะทุกสาย หรือทางเดินรถไปบริเวณสถานที่ราชการทุกแห่ง บริเวณแม่น้ำทุกสาย เป็นต้น

ข้อ ๗ นอกจากการเลี้ยงสัตว์ตามกฎหมายแล้ว เจ้าของสัตว์จะต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีสถานที่เลี้ยงสัตว์ที่มั่นคงแข็งแรงตามความเหมาะสมแก่ประเภทและชนิดของสัตว์และขนาดเพียงพอแก่การดำรงชีวิตของสัตว์ มีแสงสว่างและการระบายอากาศที่เพียงพอ มีระบบการระบายน้ำที่ถูกต้องลักษณะ และมีระบบบำบัดของเสียที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้องลักษณะ

(๒) รักษาสถานที่เลี้ยงสัตว์ให้สะอาดอยู่เสมอ

(๓) กำจัดซากสัตว์และมูลสัตว์ให้ถูกต้องลักษณะ

(๔) จัดให้มีการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคในสัตว์ เพื่อป้องกันโรคติดต่อจากสัตว์มาสู่คน

โดยสัตวแพทย์

(๕) ให้เลี้ยงสัตว์ภายในสถานที่ของตน

(๖) ไม่เลี้ยงสัตว์ในสถานที่ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

(๗) ควบคุมดูแลสัตว์ของตนมิให้ก่ออันตรายหรือรำคาญต่อผู้อื่น

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น รวมทั้งข้อบังคับ ระเบียบและคำสั่งขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกอมเกาะ

ข้อ ๘ กรณีการเลี้ยงสัตว์ ซึ่งดำเนินการในลักษณะของฟาร์มเลี้ยงสัตว์ หรือเลี้ยงสัตว์เป็นจำนวนมาก เจ้าของสัตว์ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามข้อ ๗ อย่างเคร่งครัด เพื่อการดูแลสุขภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ใช้เลี้ยงสัตว์ และต้องปฏิบัติตามมาตรการเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคหรือเหตุรำคาญอันเกิดจากสัตว์เลี้ยง ดังนี้

- (๑) การดูแลสภาพและสุขลักษณะของสถานที่เลี้ยงสัตว์ต้องทำรางระบายน้ำรับน้ำโสโครกไปให้พ้นจากที่นั้น โดยสะดวกและเหมาะสม
- (๒) การระบายน้ำเสียต้องไม่ให้เป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้ใช้แหล่งน้ำสาธารณะ
- (๓) ต้องจัดให้มีระบบกักเก็บหรือบำบัดน้ำเสียให้เหมาะสม ทั้งนี้ ต้องไม่ทำให้เกิดกลิ่นเหม็นสร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อาศัยข้างเคียง
- (๔) ต้องทำความสะอาดกวาดล้างสถานที่เลี้ยงสัตว์ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเสมอ
- (๕) ต้องรักษาสถานที่อย่าให้เป็นที่เพาะพันธุ์แมลงวัน แมลงสาบ ยุง หรือสัตว์นำโรคอื่น ๆ และต้องเก็บวัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ในการเลี้ยงสัตว์ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเสมอ
- (๖) ต้องมีที่รองรับมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะจำนวนเพียงพอ
- ข้อ ๙ หลังจากข้อบัญญัตินี้มีผลบังคับ ให้ผู้ใดประสงค์จะเลี้ยงตามข้อ ๘ ต้องได้รับความยินยอมจากการประชุมประชาคมหมู่บ้าน และได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น
- การอนุญาตตามวรรคหนึ่งนั้นต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่าสถานที่เลี้ยงนั้นเป็นบริเวณที่โปร่งอากาศถ่ายเทสะดวก มีต้นไม้ให้ร่มเงาพอสมควร ตั้งอยู่ห่างจากแหล่งชุมชน ศาสนสถาน โบราณสถาน สถาบันการศึกษา โรงพยาบาล หรือสถานที่ของราชการอื่น ๆ ในระยะที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ และไม่ก่อเหตุรำคาญต่อชุมชน โดยต้องมีระยะห่างจากสถานที่ดังกล่าว และแหล่งน้ำสาธารณะในระยะดังต่อไปนี้
- (๑) สำหรับสถานที่ประกอบการเลี้ยงสัตว์น้อยกว่า ๕๐ ตัว ต้องมีระยะห่างในระยะที่ไม่ก่อให้เกิดความรำคาญต่อชุมชนใกล้เคียง
- (๒) สำหรับสถานที่ประกอบการเลี้ยงสัตว์ตั้งแต่ ๕๐ - ๕๐๐ ตัว ต้องมีระยะห่างไม่น้อยกว่า ๕๐ เมตร
- (๓) สำหรับสถานที่ประกอบการเลี้ยงสัตว์ตั้งแต่ ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ ตัว ต้องมีระยะห่างไม่น้อยกว่า ๑๐๐ เมตร
- (๔) สำหรับสถานที่ประกอบการเลี้ยงสัตว์ตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ตัวขึ้นไป ต้องมีระยะห่างไม่น้อยกว่า ๒๐๐ เมตร

ผู้ขออนุญาตดังกล่าวให้ยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบและเงื่อนไขที่กำหนดพร้อมด้วยหลักฐาน ดังต่อไปนี้ อย่างละ ๑ ชุด

- (๑) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
- (๒) สำเนาทะเบียนบ้าน
- (๓) หนังสือแสดงความเป็นเจ้าของที่ดิน
- (๔) เอกสารหรือหลักฐานอื่นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นสมควรเรียกเพิ่มเติม

เพื่อประกอบการพิจารณา

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าสัตว์ที่เลี้ยงนั้นเป็นโรค อันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของบุคคลทั่วไป ให้เจ้าของสัตว์แยกหรือกักสัตว์นั้นไว้ต่างหาก และแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขทราบ และต้องปฏิบัติตามคำแนะนำโดยเคร่งครัด

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขพบสัตว์ตามข้อ ๕ โดยไม่ปรากฏเจ้าของ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นผู้ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข มีอำนาจจับสัตว์และนำสัตว์ไปกักไว้สำหรับสัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดไว้เป็นเวลาอย่างน้อยสามสิบวัน หรือกรณีสัตว์นั้นอาจเป็นอันตรายต่อประชาชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควร ในระหว่างการจับสัตว์ หากสัตว์วิ่งหนี หรือเกิดอุบัติเหตุขึ้นใดก็ตาม หากเป็นเหตุโดยพฤติการณ์ต้องเกิดขึ้น และเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้ว ทางองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกอมเกาะไม่ต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายใด ๆ ทั้งสิ้น

กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าความเสียหายเกิดขึ้นต่อบุคคลที่สาม อันเนื่องมาจากการกระทำดังกล่าว บุคคลที่สามย่อมมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายได้ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกอมเกาะจะพิจารณาไล่เบี่ยความผิดตามข้อเท็จจริง

ข้อ ๑๒ เมื่อได้จับสัตว์กักไว้ตามความในข้อ ๑๑ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะปิดประกาศแจ้งให้เจ้าของทราบและให้มารับสัตว์คืนไปภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้จับสัตว์มากักไว้โดยประกาศไว้ ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกอมเกาะหรือที่เปิดเผย เมื่อพ้นกำหนดแล้วยังไม่มีผู้ใดมาแสดงหลักฐานการเป็นเจ้าของเพื่อรับสัตว์คืนให้สัตว์นั้นตกเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกอมเกาะ

ข้อ ๑๓ แต่ถ้าการกักสัตว์ไว้อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สัตว์นั้นหรือสัตว์อื่นหรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะจัดการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์นั้นตามควรแก่กรณีก่อนถึงกำหนดเวลาดังกล่าวก็ได้ เงินที่ได้จากการขายหรือขายทอดตลาดเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาดและค่าเลี้ยงดูสัตว์แล้วให้เก็บรักษาไว้แทนสัตว์ที่จำหน่ายไป

กรณีสัตว์นั้นตายหรือเจ็บป่วยหรือไม่สมควรจำหน่ายต่อไป หรือเป็นโรคติดต่อที่อาจเป็นอันตรายแก่สัตว์อื่น ๆ หรือเมื่อสัตว์แพทย์หรือปศุสัตว์อำเภอได้ตรวจสอบและให้ความเห็นเป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควรได้

ข้อ ๑๔ สัตว์ใดที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกักไว้ ในกรณีที่มีได้มีการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์ตามวรรคหนึ่งและเจ้าของสัตว์มาขอรับขอรับสัตว์คืนภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๒ เจ้าของสัตว์ต้องเป็นผู้เสียค่าเลี้ยงดูตามจำนวนที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้จ่ายไปจริง

ข้อ ๑๕ หากเจ้าของสัตว์ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือข้อบัญญัตินี้หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้เจ้าของสัตว์แก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องได้ และถ้าเจ้าของสัตว์ไม่แก้ไขหรือถ้าการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์นั้นจะก่อให้เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน นอกจากจะต้องระวางโทษปรับตามข้อบัญญัตินี้แล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจจับสัตว์และนำสัตว์ไปไว้ในที่สำหรับกักสัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งให้ผู้นั้นหยุดเลี้ยงสัตว์ทันที เป็นการชั่วคราวจนกว่าจะเป็นที่พอใจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าปราศจากอันตรายแล้วก็ได้

คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งไว้ตามสมควรแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวันเว้นแต่เป็นกรณีมีคำสั่งให้หยุดดำเนินการทันที

ข้อ ๑๖ กรณีการเลี้ยงสัตว์ในสถานที่ของเอกชนหรือทางสาธารณะก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญต่อผู้อื่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของสัตว์ หรือผู้ครอบครองสถานที่เลี้ยงสัตว์ ระวังเหตุรำคาญภายในเวลาอันควร และถ้าเห็นสมควรจะให้กระทำโดยวิธีใดเพื่อระงับเหตุรำคาญนั้น หรือสมควรกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญนั้น หรือสมควรกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญขึ้นอีกในอนาคตให้ระบุนั้นในคำสั่งนั้น

ข้อ ๑๗ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อบัญญัตินี้ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริง หรือทำคำชี้แจง เป็นหนังสือหรือให้ส่งเอกสารเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) เข้าไปในอาคารหรือสถานที่ใด ๆ ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการเพื่อตรวจสอบ หรือควบคุมเพื่อให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ หรือตามพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในการนี้ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือเรียกหนังสือหรือหลักฐาน ที่เกี่ยวข้องจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น

(๓) แนะนำให้เจ้าของสัตว์ปฏิบัติให้ถูกต้องตามข้อบัญญัติหรือตามพระราชบัญญัติ ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขในใบอนุญาตหรือหนังสือรับรอง การแจ้งหรือตามข้อบัญญัตินี้

(๔) ยึดหรืออายัดสิ่งของใด ๆ ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีหรือเพื่อไปทำลายในกรณีจำเป็น

(๕) เก็บหรือนำสินค้าหรือสิ่งของใด ๆ ที่สงสัยว่าไม่ถูกสุขลักษณะ หรืออาจ ก่อให้เกิดเหตุรำคาญจากอาคารหรือสถานที่ใด ๆ เป็นปริมาณพอสมควร เพื่อเป็นตัวอย่าง ในการตรวจสอบได้โดยไม่ต้องใช้ราคา

ข้อ ๑๘ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตอำนาจ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกอมเกาะ ในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้

ข้อ ๑๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๒๐ ให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลหนองกอมเกาะเป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตาม ข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙

อัคร บุษย์จันทร์

นายกองคการบริหารส่วนตำบลหนองกอมเกาะ